

KODEKS ETYKI ZAWODOWEJ ARCHITEKTÓW

(projekt)

Preambuła

Architekci, dochowując najwyższych standardów niezależności, bezstronności, tajemnicy zawodowej, uczciwości, kompetencji i profesjonalizmu oraz najwyższej możliwej jakości swej pracy, oferują w ten sposób społeczeństwu specjalną i wyjątkową wiedzę, umiejętności i zdolności, konieczne do rozwoju jego kultury i środowiska zbudowanego. Poniżej podane zasady postępowania określają odpowiedzialność architektów wobec społeczeństwa, a także wobec architektury jako sztuki i nauki. Zasady niniejszego kodeksu obowiązują architektów, oraz pozostałych członków Izby Architektów RP.

Nota (uchylona)

Zasada 1

Zobowiązania ogólne

Architekci wykorzystują zasób wiedzy, znajomość sztuki i nauki w dziedzinie architektury nabyte w trakcie kształcenia, studiów i szkoleń, ciągłego rozwoju zawodowego i praktyk, dochowując standardów wymaganych dla prawidłowego świadczenia powierzonych im usług. Architekci, wykonując pracę samodzielnie lub kierując zespołami, we wszystkim co mówią lub robią kierują się uczciwością zawodową. Współdziałają z organami izby, podtrzymują i rozwijają swą wiedzę o sztuce i architekturze, szanują całość dorobku architektonicznego, kulturowego i przyczyniają się do jego rozwoju kierując się w swej pracy przede wszystkim bezstronnymi kryteriami zawodowymi, które przedkładają nad wszelkie inne motywy działań.

- 1.1 **Reguła:** Architekci stale rozwijają swoją wiedzę zawodową i umiejętności w dziedzinach istotnych dla ich działalności i praktyki zawodowej .
- 1.2 Reguła: (uchylona)
- 1.3 **Reguła:** Architekci dla zapewnienia wymaganych standardów zawodowych i wywiązywania się ze swoich zobowiązań dysponują wykwalifikowanymi i właściwie nadzorowanymi pracownikami oraz praktykantami stosując właściwe i skuteczne wewnętrzne zasady postępowania.
- 1.4 **Reguła:** Architekci są odpowiedzialni za właściwe kwalifikacje osób wykonujących prace bezpośrednio pod ich kierunkiem lub w ich imieniu oraz za odpowiedni nadzór nad nimi i nad wykonywaną przez te osoby pracą.
- 1.5 **Reguła:** Architekci rezygnują z umowy o pracę, jeśli zakres obowiązków wymaga kompromisów zawodowych, grożących możliwością utraty zaufania publicznego.
- 1.6 **Reguła:** Architekci rezygnują z przyjęcia zlecenia, jeśli jego wykonanie wiązałoby się z naruszeniem postanowień niniejszego Kodeksu.

Zasada 2

Zobowiązania wobec społeczeństwa

Architekci zobowiązani są wobec społeczeństwa do postępowania zgodnie z duchem i literą prawa regulującego ich działalność zawodową oraz do troski o wpływ tej działalności na społeczeństwo i środowisko. Szanują w swej twórczości wartości zastane, dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe oraz dbają o ich zachowanie i rozwój. Dążą do podnoszenia jakości życia i zamieszkiwania oraz jakości środowiska i otoczenia, w sposób nienaruszający ich równowagi, działając z przekonaniem, że efekty ich pracy służą szeroko pojętym interesom wszystkich, którzy mogą oczekiwać z nich pożytku i zadowolenia.

2.1 **Reguła:** (uchylona)

2.2 **Reguła:** Architekci nie przedstawiają siebie, ani nie promują siebie i swoich usług w sposób fałszywy, lub wprowadzający w błąd a także nie pozwalają innym na takie działania.

2.3 **Reguła:** Architekci winni unikać działań i sytuacji, które są niezgodne z ich zobowiązaniami zawodowymi lub które mogą budzić wątpliwości co do ich niezależności, bezstronności, zawodowej uczciwości bądź wywoływać nieuzasadnione oczekiwania

2.4 **Reguła:** Architekci nie powinni wspierać żadnych poglądów lub być bierni wobec nich, jeśli są one w sprzeczności z ich wiedzą zawodową lub w sposób krzywdzący, wprowadzający w błąd albo jeszcze inny dyskredytują zawód.

2.5 **Reguła:** Architekci nie promują, nie wspierają ani nie są bierni wobec działań, które mogą być źródłem nielegalnych dochodów, w szczególności działań zmierzających do ukrycia lub zatajenia finansowych lub podatkowych nieprawidłowości.

2.6 **Reguła:** Architekci przestrzegają niniejszego Kodeksu, a także kodeksów etycznych i postępowania oraz praw obowiązujących na terenie podlegającym kompetencji państw członkowskich Unii Europejskiej, w których świadczą lub zamierzają świadczyć usługi architektoniczne.

2.7 **Reguła:** (uchylona)

Zasada 3

Zobowiązania wobec klientów

Architekci zobowiązani są wobec klientów do wykonywania pracy zawodowej w sposób lojalny, sumienny, kompetentny, profesjonalny i uczciwy. Świadcząc usługi zawodowe, kierują się bezstronną oceną standardów technicznych i zawodowych. Niezależność, bezstronność i wiedza zawodowa winny być przedkładane nad wszelkie inne motywacje w dążeniu do osiągnięć artystycznych, naukowych i zawodowych.

- 3.1 **Reguła:** Architekci respektują uzasadnione potrzeby i wymagania klientów, o ile nie są one sprzeczne z zasadami i regułami zawartymi w niniejszym Kodeksie.
- 3.2 **Reguła:** Architekci podejmują się wykonywania pracy zawodowej jedynie wówczas, gdy dysponują odpowiednią wiedzą i umiejętnościami oraz odpowiednimi finansowymi i technicznymi możliwościami realizacji umownych zobowiązań wobec klientów.
- 3.3 **Reguła:** Architekci otrzymują wynagrodzenie gwarantujące możliwość realizacji zobowiązań wyłącznie w formie honorariów i świadczeń określonych umową lub, jeśli są pracownikami, wyłącznie w postaci przewidzianego w umowie wynagrodzenia.
- 3.4 **Reguła:** Architekci w celu zdobycia zlecenia nie uciekają się do działań korupcyjnych ani nie składają podobnych propozycji wykonawcom robót budowlanych lub dostawcom materiałów.
- 3.5 **Reguła:** Architekci na każdym etapie ujawniają klientom lub wykonawcom robót znane im istotne okoliczności, które mogą spowodować konflikt interesów lub zagrozić uzasadnionym interesom tych osób albo mieć wpływ na wywiązanie się architekta z obowiązku dokonania niezależnej, bezstronnej oceny wypełniania obowiązków kontraktowych przez inne osoby.
- 3.6 **Reguła:** Architekci przyjmują odpowiedzialność za niezależne, bezstronne porady udzielane przez nich klientom oraz podejmują się świadczenia usług zawodowych jedynie wówczas, gdy łącznie z osobami zaangażowanymi do współpracy posiadają niezbędne kwalifikacje, wynikające z wykształcenia, szkolenia oraz doświadczenia.
- 3.7 **Reguła:** Architekci nie podejmują się świadczenia usług zawodowych, jeśli strony nie uzgodnią w formie pisemnej ustalonych wspólnie warunków zlecenia, mając na uwadze:
 - cel i zakres prac;
 - termin ich wykonania
 - podział i ograniczenie odpowiedzialności;
 - oczekiwane koszty realizacji przedsięwzięcia;
 - honoraria lub metody ich wyliczenia;
 - postanowienia określające warunki rozwiązania umowy.
- 3.8 **Reguła:** Architekci traktują sprawy swoich klientów jako poufne i nie mogą ich ujawniać bez uprzedniej zgody klientów albo żądania odpowiednich organów lub sądów.
- 3.9 **Reguła:** Architekci wykonują pracę zawodową zgodnie z wiedzą, należyтым zaangażowaniem i starannością uwzględniającą konieczny zakres i nakład czasu pracy dla wykonywanej usługi

zawsze posiadając ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem zawodu architekta.

- 3.10 **Reguła:** Architekci wykonują pracę zawodową bez nieuzasadnionego opóźnienia i – w takiej mierze, w jakiej to od nich zależy – w uzgodnionym terminie.
- 3.11 **Reguła:** Architekci informują klientów o postępie prac wykonywanych na ich zlecenie oraz o wszelkich okolicznościach, które mogą wpłynąć na ich jakość lub koszty, szczególnie jeśli umowa zawiera stosowne ograniczenia nałożone przez klienta.
- 3.12 **Reguła:** (uchylona)
- 3.13 **Reguła:** Architekci bezzwłocznie i uprzejmie reagują na skargi dotyczące ich pracy.
- 3.14 **Reguła:** Architekci informują klientów o sposobach rozstrzygania kwestii spornych, wskazując drogę polubowną, mediację lub inne alternatywne formy rozstrzygania sporów.
- 3.15 **Reguła:** Architekci nie mogą proponować honorarium, jeżeli nie posiadają wystarczających informacji na temat charakteru i zakresu projektu, które umożliwiają przygotowanie propozycji wynagrodzenia odpowiednio pokrywającego nakład pracy lub wartość świadczonych usług.
- 3.16 **Reguła:** W celu ochrony klienta i społeczeństwa przed ustalaniem cen mogących zagrażać wymaganej jakości proponowanych usług, architekci proponując swoje usługi nie dostosowują kwoty swego honorarium do wysokości honorarium oferowanego przez innego architekta za te same usługi.

Zasada 4

Zobowiązania wobec zawodu

Architekci są zobowiązani do dbania o niezależność, bezstronność, tajemnicę zawodową, uczciwość i godność zawodu, oraz postępują w sposób respektujący uzasadnione prawa i interesy innych osób, mając obowiązek uznawania ich aspiracji zawodowych, dorobku i wkładu wniesionego we wspólną pracę.

- 4.1 **Reguła:** Architekci wykonują swoją pracę zawodową w sposób niezależny, bezstronny, rzetelny, uczciwy i z zachowaniem poufności.
- 4.2 **Reguła:** (uchylona)
- 4.3 **Reguła:** (uchylona)
- 4.4 **Reguła:** Architekci nie dyskryminują nikogo z powodu rasy, płci, religii, niepełnosprawności, stanu cywilnego lub orientacji seksualnej.
- 4.5 **Reguła:** Architekci nie przywłaszczają sobie własności intelektualnej ani nie wykorzystują dorobku innych architektów bez ich zgody.

- 4.6 **Reguła:** Architekci uczestnicząc w konkursach i przetargach, a także ustalając w nich warunki uczestnictwa, dokładają możliwych starań o zapewnienie w postanowieniach umowy prawnej ochrony własności intelektualnej .
- 4.7 **Reguła:** Architekci uczestnicząc w konkursach i przetargach na twórcze prace projektowe, preferują te postępowania, w których ocena jakości tych prac lub ocena poziomu zawodowego uczestników są kryteriami dominującymi.
- 4.8 **Reguła:** Architekci nie uczestniczą w konkursach, których warunki umożliwiają ujawnienie oferty cenowej przed wyborem najlepszych prac.
- 4.9 **Reguła:** (uchylona)
- 4.10 **Reguła:** (uchylona)
- 4.11 **Reguła:** Architekci nie działają na rzecz pozbawienia innego architekta przyrzeczonej mu pracy lub zawartego kontraktu.
- 4.12 **Reguła :** Architekci przygotowując materiały konkursowe lub przetargowe, będąc członkami sądu konkursowego, członami komisji przetargowej lub opiniując prace innego architekta nie występuje później jako wykonawca projektu albo przedsięwzięcia będącego przedmiotem tego konkursu, przetargu lub opinii;
- 4.13 **Reguła:** Architekci podejmując się publicznej krytyki architektonicznej i pracy innych architektów, swoją opinię formułują merytorycznie i argumentują w oparciu o wiedzę zawodową.
- 4.14 **Reguła:** Architekci otrzymujący propozycję wykonania projektu lub innej pracy, o której wiedzą lub mogą się dowiedzieć, że została przez tego samego klienta przyrzeczona innemu architektowi, powinni niezwłocznie poinformować go o tym.
- 4.15 **Reguła:** Architekci, którym zlecono wydanie opinii o pracy innego architekta, powiadamiają go o tym.
- 4.16 **Reguła:** (uchylona)
- 4.17 **Reguła:** Architekci potwierdzają swoim podpisem tylko te prace , które zostały przygotowane lub sprawdzone przez nich osobiście albo zostały wykonane pod ich faktycznym nadzorem.